

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

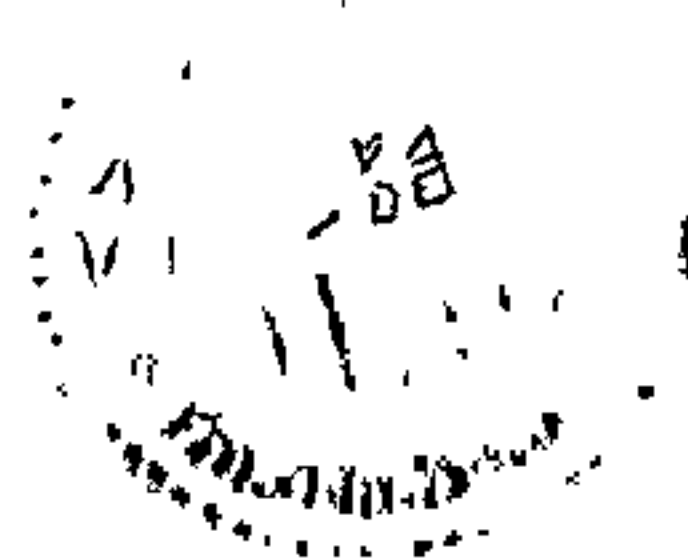
สารนิพนธ์
ของ
นายอติเทพ ศรีสุอารักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

373.126
๑๑๕๗
๘๓

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา
เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นายอดิเทพ ศรีสุอารักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2545

(h-152613) :

15 พ.ย. 2545

อติเทพ ศรีสุอาร์กซ์ (2545) ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ศึกษาจำแนกได้ดังนี้ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี มโนภาพแห่งตน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมโรงเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 โรงเรียนวิจิตรวิทยา ปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งหมด 142 คน เป็นนักเรียนชาย 76 คน และนักเรียนหญิง 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน และแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ มโนภาพแห่งตน (X_5) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง(X_7) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน(X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู(X_{10}) และบรรยากาศการเรียนการสอน(X_{11})
2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน มี 5 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย(X_1) เพศหญิง(X_2) อายุ(X_3) ระดับชั้นปี(X_4) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_6)
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากไปน้อย คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(X_9) มโนภาพแห่งตน(X_5) และบรรยากาศการเรียนการสอน(X_{11}) โดยปัจจัยพยากรณ์ทั้ง 3 สามารถรวมอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยาได้ร้อยละ 28.70
4. สมการที่สามารถพยากรณ์พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

4.1. ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 21.079 + .763X_9 + .419X_5 + .319X_{11}$$

4.2. ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .294X_9 + .263X_5 + .211X_{11}$$

FACTORS EFFECTING ON ACHIEVEMENT MOTIVATION OF LOWER SECONDARY STUDENTS OF
WIJITWITAYA SCHOOL IN KHET WATTANA, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MR.ADITHEP SRISUAR-RAK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
October 2002

Adithep Srisuar-rak. (2002). Factors effecting on achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok. Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakrarinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Kamolrat Greethong.

The purposes of this research were to study of the factors effecting on achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok. These factors were divided into three dimentions; first of them was personal factor : gender, ages, class level and self concept, second of them was family factor : parental economics, interpersonal relationship between parental and student and parental's expectation, third of them was school environment : interpersonal relationship between student and friend, interpersonal relationship between student and teacher and learning atmosphere. The 142 samples were lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok in academic year 2002, they were 76 males and 66 females. The instrument was the questionnaire of factors effecting on achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok. The data analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. There were positive correlation among 6 factors; self concept, interpersonal relationship between parental and student, parental 's expectation, interpersonal relationship between student and friend, interpersonal relationship between student and teacher, learning atmosphere and achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok at .01 level.
2. There were no significantly correlation among 5 factors; male, female, ages, class level, parental economics and achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok.
3. Factors were significantly effected to achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok ranking from the most to the least were interpersonal relationship between student and friend, self concept and learning atmosphere at .01 level. These factors could predicted to achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok about percentage of 28.70.
4. The predicted equation of achievement motivation of lower secondary students of Wijitwitaya School in Khet Wattana, Bangkok at .01 level were as follows :

4.1. In term of raw score :

$$\hat{Y} = .843 + .275X_8 + .267X_4 + .217X_{10}$$

4.2. In term of standard score :

$$Z = .294X_8 + .262X_4 + .211X_{10}$$

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

..... กรรมการ

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล)

วันที่ ..2.. เดือน ..ตุลาคม..... พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและกรุณาของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมเพื่อสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ เป็นผู้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และช่วยเหลือในทุกขั้นตอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ อาจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นประโยชน์และมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักเรียนโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาอบรม สั่งสอน และแนะนำแก่ผู้วิจัยจนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อดิเทพ ศรีสุอารักษ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ

ภูมิหลัง.....	1
<u>ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า</u>	4
<u>ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า</u>	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
<u>ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า</u>	4
<u>ตัวแปรที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้</u>	4
<u>นิยามศัพท์เฉพาะ</u>	5
กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	8

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	15
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	15
เอกสารเอกและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน.....	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน.....	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง.....	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวิจิตรวิทยา.....	26
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
ประชากร.....	28
กลุ่มตัวอย่าง	28
✓เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	28
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	29
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	40
✓การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
✓การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	43
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	43
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สังเขป ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	49
✓สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	51
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	51
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	57
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	64
ภาคผนวก ข.....	79
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	87

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นปีและเพศ.....	28
2	จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยาเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี และแสดงจำนวนร้อยละของนักเรียน.....	44
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว มโนภาพแห่งตน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน.....	45
4	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้นปี มโนภาพแห่งตน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	46
5	แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร.....	47
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	48
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน.....	80
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	81
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน.....	82
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	83
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	84
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน.....	85
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันลักษณะของสังคมโลกทุกด้านมีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อชิงความได้เปรียบในการแข่งขันตลาดการค้าของโลกที่มีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ การได้เปรียบดุลการค้าในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแต่การขยายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากทรัพยากรเท่านั้น การเอาเปรียบการค้าได้พัฒนารูปแบบไปอย่างแยบยลผ่านองค์การค้าโลก(WTO) หลายประเทศในโลกโดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ต่างเร่งพัฒนาคนของตนเองให้มีศักยภาพ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทั้งนี้เพื่อความได้เปรียบในเวทีการค้าของโลก การประเทศไทยจะพัฒนาตนเองอย่างไรเพื่อการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้โดยไม่เสียเปรียบ

การพัฒนาที่ผ่านมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2504 ถึง ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2541 ถึงแม้จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวอยู่ในระดับดี แต่สังคมมีปัญหาการพัฒนาไม่ยั่งยืน(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544) เมื่อเป็นสังคมมีปัญหาคนย่อมมีปัญหาด้วยสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 จึงปรับแนวคิดการพัฒนาคมนมาเป็นเป้าหมายหลัก จนถึงปัจจุบันแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 ได้เริ่มนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยมุ่งเน้นให้คนไทยสามารถพึ่งตนเองได้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้โลกาภิวัตน์ และรู้จักเลือกนำมาใช้อย่างมีเหตุผล โดยยึดทางสายกลางและมีภูมิคุ้มกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544 : 2) ทำสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณภาพ คนไทยทุกคนสามารถคิดเองทำเอง และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

การพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจะเป็นไปด้วยความลำบากและช้า ถ้าหากเตรียมบุคคลได้ไม่ถูกต้องและเหมาะสม (วีรยุทธ วิเชียรโชติ. 2513 : 33-34) จากการวิจัยของแมคเคลแลนด์ พบว่าประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประชาชนต้องมีความต้องการสัมฤทธิ์ทั้งปริมาณและคุณภาพสูงกว่าประเทศที่มีความก้าวหน้าช้าทางเศรษฐกิจ ประเทศที่ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจรวดเร็วความต้องการสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่มีลักษณะที่แสดงการขวนขวายหาทางฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อบรรลุถึงเป้าหมาย ข้อยุติสำคัญประการหนึ่งของการวิจัย คือ สมัยใดที่คนในชาติโดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีส่วนให้การศึกษาอบรมแก่เด็กมีความต้องการสัมฤทธิ์สูง ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจมักเกิดตามมาประมาณ 20-30 ปี ภายหลังสมัยนั้น (ละม้ายมาศ ศรีทัดต์. 2508 : 630)

ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (McClelland. 1953 : 110) ดังนั้นการที่จะทำให้ประเทศชาติมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมจึงจำเป็นต้องคำนึงถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนในสังคมนั้นด้วยเพราะคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นคนที่มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น

พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลว ทำอย่างไรบุคคลจึงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น เป็นปัญหาที่ทำได้ไม่ถนัดนัก ดังนั้นจึงควรจะศึกษาถึงแหล่งที่มาของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่ามีตัวแปรอะไรบ้างที่จะทำให้บุคคลนั้นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (McClelland, 1953 : 111)

ปัจจัยทั้งด้านส่วนตัวและสิ่งแวดล้อมจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคล โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่น เพราะวาระนี้เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ชีวิตในบั้นปลายจะราบรื่นหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับ การดำเนินชีวิตของระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตอยู่ไม่น้อย (สุชา จันทน์เอน. 2540 : 135) ดังนั้นถ้ามีการปลูกฝังหรือพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเด็กตั้งแต่เยาว์วัยย่อมเป็นประโยชน์ต่อตัวเด็กและต่อส่วนรวมในอนาคต

* ผู้วิจัยรู้จักคุ้นเคยกับครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ประกอบกับได้มีโอกาสสนทนาปัญหาต่างๆ ในการเรียนการสอนพบว่านักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนไม่สนใจการเรียนการสอน และจากการศึกษาข้อมูลพบว่าการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจว่านักเรียนมีปัญหาการขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือไม่ จึงทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยสอบถามอาจารย์ที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด 17 ท่าน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยให้นิยามศัพท์คำว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความต้องการบรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความตั้งใจจริงในการดำเนินการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค กำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ที่จะทำได้สำเร็จเหมาะสมกับความสามารถของตน มีความเพียรพยายามไม่ท้อถอย และมีความอดทน คำถามในแบบสอบถามถามว่า จากคำนิยามท่านคิดว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของท่านมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือไม่อย่างไร จากคำตอบพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ร้อยละ 25 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง ร้อยละ 60 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ร้อยละ 15 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ร้อยละ 25 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง ร้อยละ 55 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ร้อยละ 20 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ร้อยละ 30 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง ร้อยละ 50 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ร้อยละ 20

ผู้วิจัยสำรวจเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวิจิตรวิทยา จำนวน 165 คน แบ่งเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน และ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 55 คน โดยตั้งคำถามในแบบสอบถามไว้ 2 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า นักเรียนตั้งเป้าหมายในชีวิตไว้อย่างไรบ้าง (เช่น การเรียน การทำงาน การทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน) ถ้าทำไม่ได้ตามเป้าหมายรู้สึกอย่างไร จากคำตอบโดยคำนวณเป็นร้อยละต่อกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตอบโดยมีการระบุเป้าหมายในชีวิตชัดเจนและมีความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายนั้น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10 คำตอบที่ไม่ระบุเป้าหมายในชีวิตและความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68 และตอบว่ามีความท้อแท้ต่อเป้าหมายในชีวิตหรือไม่คาดหวังอนาคต จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตอบโดยมีการระบุเป้าหมายในชีวิตชัดเจนและมีความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18 คำ

ตอบที่ไม่ระบุเป้าหมายในชีวิตและความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 56 และตอบว่ามีความท้อแท้ต่อเป้าหมายในชีวิตหรือไม่คาดหวังอนาคต จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบโดยมีการระบุเป้าหมายในชีวิตชัดเจนและความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 33 คำตอบที่ไม่ระบุเป้าหมายในชีวิตและความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และตอบว่ามีความท้อแท้ต่อเป้าหมายในชีวิตหรือไม่คาดหวังอนาคต จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27

คำตอบของนักเรียนที่แสดงถึงความท้อแท้ต่อเป้าหมายในชีวิตหรือไม่คาดหวังอนาคต เป็นลักษณะที่สอดคล้องกับผู้ที่มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ตามที่ ดาร์ณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 73-74) กล่าวว่า บุคคลที่มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีลักษณะดังนี้ มักผลัดวันประกันพรุ่ง มักขาดระบบในการทำงาน ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน มักไม่ตั้งความคาดหวังจากผลสำเร็จในการ ทำงาน ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณภาพของงาน ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น ขณะ ทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อไปได้ เชื่อบุญวาสนาจะทำให้งานที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จ มุ่ง รางวัลหรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน และเมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยง ไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรค

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า จากคำตอบในข้อ 1 นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากคำตอบพบว่า สาเหตุมาจากความไม่ตั้งใจ ไม่ขยัน และไม่พยายาม ร้อยละ 70 ฐานะทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 20 และคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถ ร้อยละ 10

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากครูและนักเรียนพบว่ามีความสอดคล้องกัน คือ ครูตอบแบบสอบถามว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ร้อยละ 25 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ร้อยละ 25 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ร้อยละ 30 สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนที่ตอบคำถามตามลักษณะของผู้มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 22 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 26 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 27 และปัจจัยที่นักเรียนคิดว่ามีอิทธิพลมากที่สุดเป็นปัจจัยส่วนตัว คือ ความไม่ตั้งใจ ไม่ขยัน และไม่พยายาม สภาพปัญหานี้มีความสำคัญเพราะ นักเรียนเหล่านี้คือ ทรัพยากรบุคคลที่จะเจริญเติบโตประกอบอาชีพในสังคมต่อไปในอนาคต ประเทศไทยจะพัฒนาได้อย่างไร ถ้ายังไม่พัฒนาบุคคลเหล่านี้ก่อน

สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน เช่น ฟอกซ์ (Fox. 1969 : 1331-1332A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับตัวแปรอื่นๆ คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวนปัญญา ฐานะเศรษฐกิจสังคม และระดับความปรารถนาทางการศึกษา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวนปัญญา และฐานะทางเศรษฐกิจ บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 186) ได้ศึกษารูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลการเรียนในลักษณะสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสติปัญญา ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 78) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพฯ พบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ และสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีทั้งด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนนโยบายการพัฒนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู คุรุแนะแนว ผู้ปกครอง ได้พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพและคุณค่ามากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 โรงเรียนวิจิตรวิทยา ปีการศึกษา 2545 โดยแบ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 44 คน รวมทั้งหมด 153 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 81 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 72 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1, 2 และ 3 โรงเรียนวิจิตรวิทยา ปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งหมด 142 คน เป็นนักเรียนชาย 76 คน และนักเรียนหญิง 66 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

3.1. ตัวแปรอิสระได้แก่

3.1.1. ปัจจัยด้านส่วนตัว

- 3.1.1.1. เพศ
- 3.1.1.2. อายุ
- 3.1.1.3. ระดับชั้นปี
- 3.1.1.4. มโนภาพแห่งตน
- 3.1.2. ปัจจัยด้านครอบครัว
 - 3.1.2.1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 3.1.2.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
 - 3.1.2.3. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน
- 3.1.3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมโรงเรียน
 - 3.1.3.1. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - 3.1.3.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 3.1.3.3. บรรยากาศการเรียนการสอน
- 3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

① แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่แสดงถึงความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ได้แก่ การมีความทะเยอทะยาน ตั้งใจและมุ่งมั่นในการดำเนินการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ที่จะทำได้สำเร็จเหมาะสมกับความสามารถของตน มีความเพียรพยายามเพื่อความสำเร็จไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีความอดทน

② ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง สิ่งที่ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากหรือน้อย แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

- 2.1. ปัจจัยด้านส่วนตัว หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนและสภาพทั่วไปของนักเรียน ได้แก่
 - 2.1.1. เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง
 - 2.1.2. อายุ หมายถึง อายุที่เกิดตามปฏิทินสากล
 - 2.1.3. ระดับชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3
 - 2.1.4. มโนภาพแห่งตน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อตนเองทั้งด้านร่างกาย ความสามารถ และจิตใจ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่
 - 2.1.4.1. ด้านร่างกาย หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย และพฤติกรรมแสดงออกทั้งลักษณะการพูดและกริยาท่าทาง
 - 2.1.4.2. ด้านความสามารถ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับความสามารถด้านการเรียน การทำกิจกรรม และความถนัดต่างๆ
 - 2.1.4.3. ด้านจิตใจ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

(2.2. ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง สภาพการณ์ต่างๆที่เกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียน ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน

2.2.1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดาและมารดา หรือ ผู้ปกครองที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน

2.2.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง ปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน และปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่

2.2.2.1. การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความเข้าใจ การเอาใจใส่ดูแลสุขภาพและจิตใจ การอบรมสั่งสอน การเป็นที่ปรึกษาทั้งด้านการเรียนและเรื่องส่วนตัว

2.2.2.2. การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัวและการเรียน การช่วยเหลือกิจการงานตามสมควร

2.2.3. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังต่อตัวนักเรียนเกี่ยวกับทักษะความสามารถด้านการเรียน และความถนัดด้านวิทยาศาสตร์ หรืองานศิลปะ หรือกีฬา หรือดนตรี หรือภาษาต่างประเทศ หรือคอมพิวเตอร์

(2.3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมโรงเรียน สภาพการณ์ต่างๆที่โรงเรียนที่เกิดขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และบรรยากาศการเรียนการสอน

2.3.1. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียนตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน ความห่วงใย ความใกล้ชิดสนิทสนม และการทำกิจกรรมร่วมกัน

2.3.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครู และการปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน ความห่วงใย ความใกล้ชิดสนิทสนม และการทำกิจกรรมร่วมกัน ได้แก่

2.3.2.1. การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การแสดงความรักและเคารพที่มีต่อครู และการเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

2.3.2.2. การปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่นักเรียน ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ให้ความรัก ความห่วงใย และดูแลให้คำปรึกษากับนักเรียนเมื่อมีปัญหาอย่างใกล้ชิด

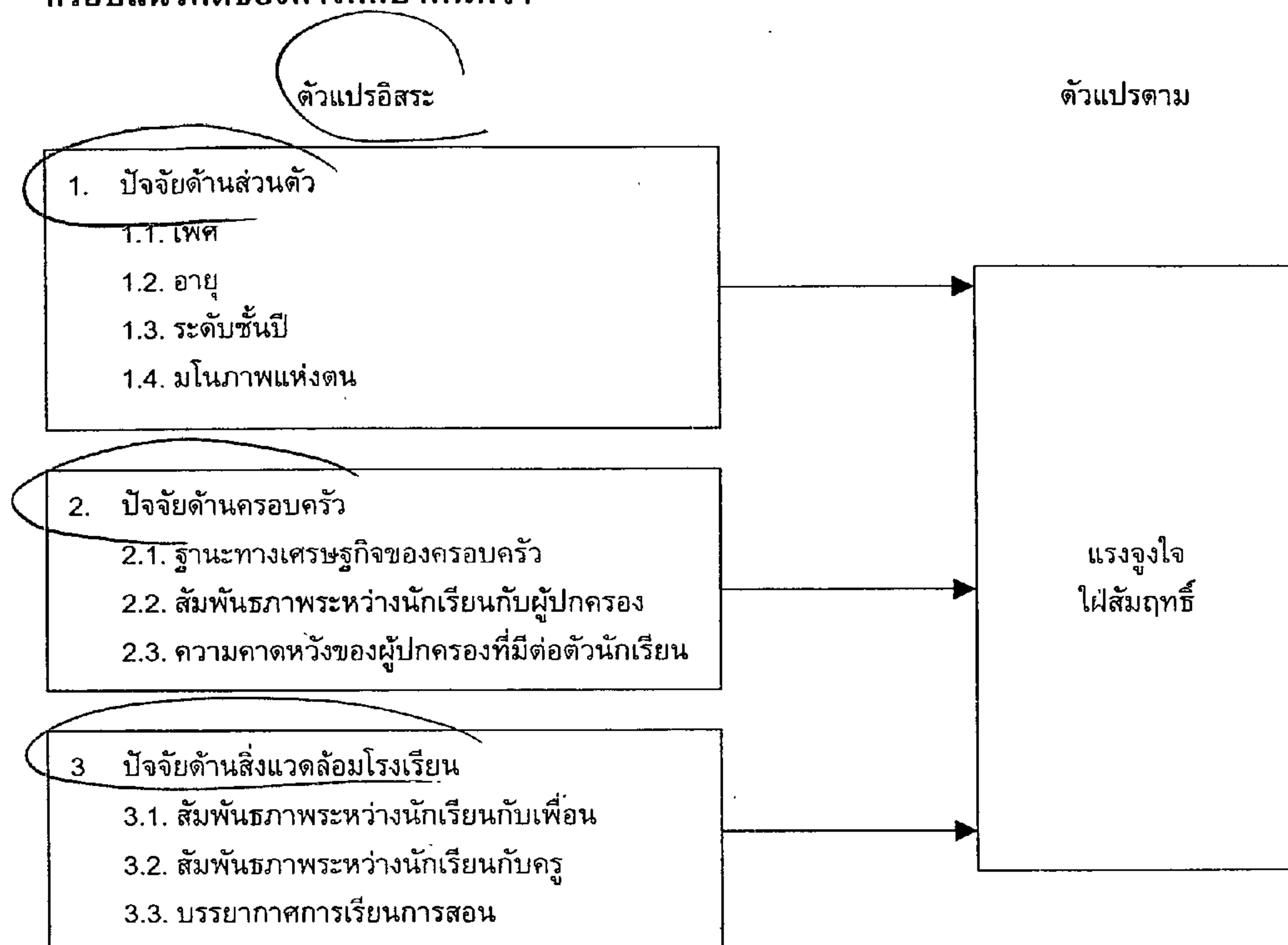
2.3.3. บรรยากาศการเรียนการสอน ได้แก่

2.3.3.1. สถานที่เรียน ได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด การถ่ายเทอากาศ และการปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน

2.3.3.2. วิธีการสอนของครู ได้แก่ วิธีการสอนแบบควบคุมพฤติกรรม และแบบมีส่วนร่วม

2.3.3.3. สื่อ และอุปกรณ์ ได้แก่ ปริมาณของสื่อการสอนมีความเพียงพอในการใช้งาน
เมื่อเทียบกับจำนวนครูและนักเรียน มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งาน

กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวิจิตรวิทยา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1.1. ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกัน

ดังนี้

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110-111) ได้ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าหมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลว

ส่วนเมอร์เรย์ (Murray. 1964 : 19) ได้อธิบายความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) ไว้ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่อยากต้องการที่จะควบคุม จัดกระทำหรือจัดระเบียบ วัตถุ บุคคลหรือความคิด โดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็วและมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานที่ดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 153) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31-34) เน้นความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความ ต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) หรือเขียนย่อเป็น (n - Ach) ความต้องการดังกล่าวเป็นความต้องการที่เปรียบเทียบได้กับความต้องการชั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) เรียกว่า ความต้องการตระหนักใน

ความสามารถแห่งตน (Self – Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่

เมตตา พยัคฆ์ (Mehta Prayag. 1969 :201-202) ได้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาจแสดงได้อย่างใดอย่างหนึ่งตามลักษณะ 3 ประการนี้

1. ความต้องการที่ให้งานที่ตนเองทำ มีความสำเร็จในระดับสูง หรือมีมาตรฐานสูง (Standard of Excellence)
2. งานที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ (Unique of Characteristic) เป็นงานที่ทำให้สำเร็จอย่างดี และมีลักษณะเป็นของตนเอง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของบุคคล เช่น ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในด้านศิลปะ และงานอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากธรรมดา

3. งานที่ต้องใช้เวลา (Long Term of Work) ลักษณะหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็คือ ต้องการความตั้งใจที่ยาวนานในจุดมุ่งหมายของงานนั้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 17) ให้ความหมาย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความต้องการของบุคคลที่จะฟันฝ่าอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาติ สุธรรมารักษ์ (2531 : 186-187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความมุ่งหวังที่จะประสบผลสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่นหรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2533 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบคือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ได้ที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้น ๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มที่แห่งความสามารถของเรา และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในกลุ่มที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

1.1.2. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอตคินสัน (Atkinson's Achievement Motivation Theory)

แอตคินสัน (McClelland. 1985 : 233-237 : citing Atkinson. 1964) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นโมเดลเชิงคณิตศาสตร์ โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีการตัดสินใจ (Theory of Decision Making) เพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ แอตคินสันเชื่อว่าสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Ta) นั้น ขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1. แนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ (Ts) ซึ่งได้มาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ตัว ดังนี้

$$Ts = Ms \times Ps \times Is$$

เมื่อ Ms = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Ps = การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ

Is = ค่าของสิ่งล่อ (Incentive Value)

2. แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (Tf) ซึ่งมาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ตัว ดังนี้

$$Tf = Maf \times Pf \times If$$

เมื่อ Maf = แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว

Pf = การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ

If = ค่าของสิ่งล่อใจ ที่เป็นหมายของความล้มเหลว ซึ่ง ($If = 1 - Is$)

3. องค์ประกอบซึ่งเป็นอิทธิพลจากภายนอก (Extrinsic Tendency = Text) ซึ่งทำให้บุคคลปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมนั้นหรือไม่

ดังนั้น $Ta = Ts + Tf + Text$

หรือ $Ta = (Ms \times Ps \times Is) + (Maf \times pf \times If) + Text$

แอสคินสันได้สรุปโมเดลเป็นสมการเพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

$Ta = (Ms - Mf) (Ps - (1 - Ps)) + Text$

เมื่อ Ta = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์

Ms = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Mf = ความกลัวความล้มเหลวหรือความวิตกกังวล

Ps = การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ

$Text$ = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรม ที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก

1.1.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด (McClelland, 1953: 104) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นดัชนีชี้ถึงควมมีคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์อย่างหนึ่ง และได้กำหนดลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ ดังนี้

1. ทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ มากกว่าทำเพื่อเลี่ยงความล้มเหลว
2. เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับความสามารถของตน
3. มีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อให้สำเร็จอย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดจากโอกาสและความเชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

4. ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่ใช่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัล

กิลฟอร์ด (Guilford, 1959 : 437-439) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม

นอกจากนี้ แมคเคลแลนด (McClelland, 1961 : 207-256) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการ ที่เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไว้ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอควร (Moderate Risk – Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่พอใจทำสิ่งที่ยาก ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตน และทำในสิ่งที่ยากได้สำเร็จ ทำให้ตนพอใจส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยง เพราะกลัวไม่สำเร็จ หรือก็เสี่ยงจนเกินไปทั้งๆ ที่รู้ว่าไม่สำเร็จ แต่ก็หวังพึ่งโชค

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยั่วความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกได้ว่าทำงานสำคัญสำเร็จลุล่วงไปได้

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่องตน ต้องการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นไม่ชอบผู้อื่นมาบงการว่าตนควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้

4. ต้องการทราบแน่ชัดในการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะติดตามผลการกระทำของตนว่ามีผลอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจ หรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว (Long range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) ข้อนี้ยังไม่มีหลักฐานการค้นคว้าเพียงพอแต่เป็นลักษณะที่น่าจะให้เกิดสมรรถภาพในการจัดระบบงานยิ่งขึ้น แมคแลนด ได้อ้างถึงการค้นคว้าของ เฟร้นช์ ว่าในการเลือกผู้ร่วมงานนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในงานนั้นมากกว่าที่จะเลือกเพื่อนฝูงที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

แกรนตัน (ประสาธ อิศรปริดา. 2522 : 22 ; Crandall. 1963) ได้กำหนดพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. มีพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
 2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ไม่เลียนแบบผู้อื่นทั้งหมด
 3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์ที่มุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมอย่างใดอย่างหนึ่ง
- เฮอร์แมน (Herman. 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10

ประการ ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. ความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส (Risk

– Taking Behavior)

3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป (Upward Mobility)
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ (Task

Tension)

6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่หายากและสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception)
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก (Time Perspective)
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก (Partnerchoice)
9. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับโดยผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนเองให้ดีขึ้น (Recognition

Behavior)

10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีขึ้น (Achievement Behavior)

ไวเนอร์ (Weiner, 1972 : 203-215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สำหรับ พรรณี ชุทัย เชนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
 - 1.1 เป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
 - 1.2 เป็นผู้ที่ทำงานมีแผน
 - 1.3 เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง
2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
 - 2.1 เป็นผู้ที่ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย
 - 2.2 ตั้งเป้าหมายในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป
 - 2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

ซูซีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 47-48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไว้ดังนี้

1. ทำสิ่งที่ยาก ๆ มีความมานะพยายาม สนุกสนานและชอบที่จะทำกิจกรรมนั้น
2. ชอบการแข่งขัน ต้องการชัยชนะ
3. มีความทะเยอทะยาน
4. ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ
5. มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมที่เด่นชัดและแน่นอน
6. พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีเอกลักษณ์ของตัวเอง

สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2533 : 25) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดสาหะพากเพียร ไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

ดาร์ณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 73-74) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวก ดังนี้

- 1/ พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมดังนี้

- 1.1 /กล้าเสี่ยงพอสมควร
- 1.2 /มีทักษะในการจัดระบบงาน
- 1.3 มีระดับความทะเยอทะยานสูง
- 1.4 มีระดับความคาดหวังไว้มาก
- 1.5 อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
- 1.6 เล็งการณ์ไกล และมีแผนระยะยาว
- 1.7 เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
- 1.8 ต้องการทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนเองมีผลอย่างไร
- 1.9 ขยันขันแข็งในงานที่ต้องใช้สมองและไม่ซ้ำแบบใคร
- 1.10 ชอบทำงานให้สำเร็จตามความพอใจของตน ไม่ชอบให้ใครบงการ
- 1.11 มักเลือกในสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับความสามารถ
- 1.12 มุ่งที่จะกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
- 1.13 เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ
- 1.14 จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่มุงรางวัลหรือชื่อเสียง
- 1.15 คิดว่าทุกสิ่งจะทำสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริงของตนไม่ใช่เกิด

จากโอกาสและไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

2. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 มักผลัดวันประกันพรุ่ง
- 2.2 มักขาดระบบในการทำงาน
- 2.3 ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น
- 2.4 ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด
- 2.5 ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน
- 2.6 มักไม่ตั้งความคาดหวังจากผลสำเร็จในการทำงาน
- 2.7 ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณภาพของงาน
- 2.8 ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น
- 2.9 ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อไปได้
- 2.10 เชื่อบุญวาสนาจะทำให้งานที่กำลังทำอยู่ประสบความสำเร็จ
- 2.11 มุงรางวัล หรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน
- 2.12 เมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยง ไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรค

จากความหมายและทฤษฎีต่าง ๆ มีความสอดคล้องกันโดยสรุปที่สำคัญ ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการบรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นการกระทำเพื่อมาตรฐานที่ดีกว่า โดยมีคุณลักษณะหรือพฤติกรรม เช่น มีความตั้งใจจริงในการดำเนินการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ กำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ที่จะทำได้สำเร็จเหมาะสมกับความสามารถของตน มีความมานะพยายาม มีความอดทน กล้าเสี่ยงพอสมควร มีทักษะในการจัดระบบงาน มีระดับความทะเยอทะยานสูง เป็นต้น

1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 178-280) ได้ศึกษาลักษณะเฉพาะของนักธุรกิจเกี่ยวกับความต้องการความสัมฤทธิ์ผลกับพื้นฐานทางสังคม โดยดูจากอาชีพของบิดามารดาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จัดการที่มาจากสังคมระดับกลางในประเทศโปแลนด์ อิตาลี ตุรกี พบว่า ผู้ที่มีระดับพื้นฐานทางสังคมสูงขึ้น จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นด้วย

ฟอกซ์ (Fox, 1969 : 1331-1332A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับตัวแปรอื่นๆ คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวน์ปัญญา ฐานะเศรษฐกิจสังคม และระดับความปรารถนาทางการศึกษา โดยทำการศึกษากับเด็กเกรด 8 จำนวน 283 คน ในมลรัฐเคนตักกี แอตกวันตัก(Western Kentucky) ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวน์ปัญญา และฐานะทางเศรษฐกิจ

1.2.2. งานวิจัยในประเทศ

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 :75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่นักเรียนชายและหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 186) ศึกษารูปแบบผลการเรียนในโรงเรียนพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลการเรียนในลักษณะสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสติปัญญา ทักษะคิดต่อวิชาสังคมศึกษาและทัศนคติต่อสังคมศึกษา

จินตนา อิศรไชย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 55-58) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยหลายประการ เช่น เพศ พื้นฐานฐานะทางเศรษฐกิจ เชาวน์ปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

2.1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

มีผู้ให้ความหมายของมโนภาพแห่งตน (Self-Concept) ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เรมี (Dinkmeyer. 1965:184; citing Raimy.1948:153-156) ได้ให้ความหมายว่ามโนภาพแห่งตน เป็นการรับรู้สิ่งต่างๆที่ถูกจัดให้เป็นระบบ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อเกี่ยวกับตนเอง เป็นแผนที่แต่ละบุคคลใช้พิจารณาเพื่อความเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องตัดสินใจเลือกทำอะไรสักอย่างให้กับตนเอง

เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1963:7) ได้ให้ความหมายว่ามโนภาพแห่งตน คือ โลกภายในของบุคคล เป็นผลรวมของความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและคุณสมบัติของตนเอง

ไอแซกส์และคนอื่นๆ (Eysenck and Others.1979:971) อธิบายว่า มโนภาพแห่งตน เป็นผลรวมของทัศนคติ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ค่านิยมเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมและความสามารถของแต่ละบุคคล

โรเจอร์ส (Lindzey and Hall.1965; citing Rogers.n.d.) อธิบายว่า มโนภาพแห่งตน คือ ความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัย การเรียน การตั้งใจ และทักษะในการอ่าน แรงกดดันจากที่บ้าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ การเลือกอาชีพ

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ ความรู้สึกต่อตนเองด้านเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับคนอื่น เช่น ความสามารถในการคบเพื่อน

3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ คือ ความรู้สึกต่อตนเองด้านที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ความกดดันของอารมณ์ ความวิตกกังวล ความสุข ความเครียด ความเบื่อหน่าย

ดาร์จ ศิริเจริญ (2524:20) ให้ความหมายของมโนภาพแห่งตนว่า ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของตนเอง ความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และคุณสมบัติของตน

สมศรี จัตราวัฒนา (2535:13) อธิบายว่ามโนภาพแห่งตนหมายถึงความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเองในด้านร่างกายและจิตใจทั้งในด้านดีและไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากความหมายของมโนภาพแห่งตนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตนเป็นความคิด ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านต่างๆ ทั้งทางบวกและทางลบที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

2.1.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

ดไวเออร์ (Dwyer. 1969:3869B) ได้ศึกษาพัฒนาการของมโนภาพแห่งตนและความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับพร้อมในการเรียน พบว่า มโนภาพแห่งตนนั้นสามารถพัฒนาขึ้นได้ และไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียน

ทามาจิ (Tamagini. 1969:4339B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสัมฤทธิ์ผลกับมโนภาพแห่งตน และระดับความมุ่งมั่นในการเรียน จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนนิวตัน เมือง

นิวตันจำนวน 60 คน พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต คือผู้มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีมโนภาพแห่งตนสูงด้วย

เปอร์กี (Purkey.1970:15) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนเป็นไปในทางที่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนไม่มีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.1.2.2. งานวิจัยในประเทศ

สงศรี ศรีมุกดา (2511) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความสำเร็จทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า เพศ แผนกวิชา และประเภทของโรงเรียน ไม่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านแล้วปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ลักษณะทางร่างกาย ความสามารถด้านกีฬาและการเล่น

บังอร เสดนนท์ (2512 : 58-62) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนอย่างที่คุณคิดว่าตนเป็น กับตนอย่างที่คุณคิดอยากจะเป็นของนักเรียนวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-16 ปี ในจังหวัดพระนคร พบว่า เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการยอมรับตนเองต่ำ

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514:64-65) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความแตกต่างระหว่างตนและความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 219 คน พบว่า นักเรียนที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธานสูงจะมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธานต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานสูงกว่า นักเรียนที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธานต่ำ

สุกัญญา วิบูลย์พานิช (2538 : 68) ศึกษาอัตมโนทัศน์และการพึงตนเองทางเศรษฐกิจของคนพิการ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของคนพิการ เรียงตามน้ำหนัก ได้แก่ อัตมโนทัศน์ด้านความพึงพอใจและด้านร่างกาย ระดับการศึกษา การสนับสนุนทาง และการสนับสนุนทางสังคม

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยหลายประการ เช่น เพศ ความสามารถ ความพร้อมในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2.1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2.1.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 178-280) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพื้นฐานทางสังคม โดยศึกษาจากพื้นฐานทางสังคมคืออาชีพของบิดาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการระดับกลางของประเทศโปแลนด์ อิตาลี ตุรกี ซึ่งได้ผลดังนี้ ผู้จัดการชาวโปแลนด์ ถ้าเป็นผู้ที่มีพื้นฐานทางสังคมสูงขึ้นไป จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นด้วย ส่วนของชาวอิตาลีและตุรกีนั้น จะเห็นว่าผู้จัดการระดับกลางจากพื้นฐานสังคมระดับกลางจะมีความต้องการสัมฤทธิ์สูงกว่าพวกที่มาจากพื้นฐานสังคมต่ำและสูง

แมคเดวิด (MxDavid. 1963 :60) กล่าวว่า ยังมีหลักฐานยืนยันว่าผู้ที่เป็ชน กลุ่มน้อยและ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น

2.2.1.2. งานวิจัยในประเทศ

เมตตา พย์คัม (Mehta Prayag. 1969 : 202) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาในกรุงนิวเดลีเพื่อให้ทราบระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชาย ระดับ ชั้นมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Achievement Demand) ของนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวและทางสังคมแตกต่างกันด้วย จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาเกรด 9 ในกรุงนิวเดลี จำนวน 975 คน ซึ่งเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ต่าง ๆ จำนวน 165 โรง โดยใช้แบบทดสอบ TAT ชนิดรูปภาพ ที่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และรายได้ของบิดามารดาไม่ทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนแตกต่างกัน

จินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถาน ภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สุด ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด

จากการศึกษาการวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แบบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น พบว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น จะมีเพียงบางรายงานเท่านั้นที่ไม่พบความแตกต่าง

✓2.3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง

2.3.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง

คอกซ์ และ ลีเกอร์ (Cox and Leager. 1961: 639-648) ได้อธิบายเรื่องของความรักที่พ่อแม่มีต่อ บุตรไว้ว่า มีลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. การให้ความสำคัญกับบุตรเป็นอันดับแรก ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู โดยการให้สิ่งที่บุตรต้องการ จริงๆพอๆ กับการให้โดยที่พ่อแม่คิดว่าบุตรต้องการ และพ่อแม่หวังว่าบุตรอาจจะมีความต้องการ
2. การให้ตรงตามพัฒนาการ ได้แก่ พ่อแม่ตั้งความมุ่งหมายการเรียกร้องไว้เหมาะสมกับความ สามารถทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย และทักษะของบุตรที่พึงมีได้ตามขั้นตอนของการพัฒนาการ
3. การยอมรับและยกย่องบุตร ได้แก่ การแสดงออกโดยพ่อแม่แสดงความรักแก่บุตร และยอมรับ บุตรแต่ละคนตามความสามารถ และขีดจำกัดของสมอง อารมณ์และร่างกาย

โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Goulder. 1963 : 52) พบว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก จะอธิบายลักษณะของเด็กหลายๆลักษณะตามที่รับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติตัว

ให้เป็นไปตามลักษณะที่กำหนดให้และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านี้จะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินใจตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสะอาดและความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล

กุหลาบ รัตนจักรธรรม และคนอื่นๆ (2540 : 13-15) ได้สรุปแนวคิดของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ว่า ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงความรักและความผูกพันกันในลักษณะต่อไปนี้

(1) ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน หมายถึง การดูแลสุขภาพของกันและกัน อาหารการกิน การเล่าเรียนของบุตร ความทุกข์และความสุขที่ต้องการระบาย เป็นต้น

(2) ต้องรู้จักคนที่เรารัก สำหรับบุตร บิดา มารดา ก็ต้องเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับบุตร อุปนิสัยบุตร จุดเด่นจุดด้อยเป็นอย่างไร

(3) ต้องเคารพซึ่งกันและกัน หมายถึง การเคารพที่มาจากใจซึ่งมีพฤติกรรมการแสดงออกหลายอย่าง เช่น การฟังกัน การเกรงใจกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นต้น

(4) ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับความผิดหรือความชอบ

Slide (5) ต้องมีความไว้วางใจกัน ควรมีต่อทั้งทางกายและทางใจ

(6) ต้องให้กำลังใจกันและกัน อาจเป็นคำพูดหรือท่าทางที่ให้การสนับสนุน

(7) ต้องให้อภัยกันและกัน ถ้ามีความรักอยู่ก็อภัยกันยกโทษให้กัน

(8) ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว ควรใช้ปิยะวาจา ระหว่างบิดามารดากับบุตร

(9) ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและคุณภาพ มีกิจกรรมร่วมกัน ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่มี

(10) ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว

(11) ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ด้วยกันทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ที่ทั้งต่อตนเองและต่อสมาชิกในครอบครัว

(12) มีความใกล้ชิดทางสัมผัส การสัมผัสเช่นการโอบกอดกันบ้างเป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติของคน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สรุปว่าสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแสดงออกในรูปแบบความรัก ความเข้าใจ ทั้งด้วยวาจาและพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักเรียน เป็นการพัฒนาคูณลักษณะผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง

2.3.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 253) พบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูก และจากการศึกษาในประเทศตุรกีเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า ในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด

แคลเดล และเลสเซอร์ (Kandel and Lesser. 1962 : 221-222) ศึกษาเรื่องการศึกษานักเรียนในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

2.3.2.2. งานวิจัยในประเทศ

อรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าสิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ ความเข้าใจต่อกันมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

/ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 78) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน 1,009 คน พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีส่วนต่อความพร้อมในการเรียนของเด็กอีกด้วย

2.4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน

2.4.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน

สจวร์ต จันท์เอม (2525 : 54-55) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือ ความเชื่อว่าสิ่งใดที่น่าจะเกิดขึ้น และสิ่งใดบ้างที่น่าจะไม่เกิดขึ้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล เช่น บุคคลเคยมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับประสบการณ์ใหม่ก็อาจทำให้ทำการคาดหวังได้ไม่พลาดเกินไป หรืออาจคาดหวังได้ถูกต้อง บุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนในสิ่งใดมักจะไม่มี การคาดหวังในสิ่งนั้นหรือหากมีการคาดหวังก็มักไม่เกิดขึ้นจริงตรงตามความคาดหวังไว้ ความคาดหวังที่ประสบความสำเร็จช่วยให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

เกตเซลส์ และคนอื่นๆ (Getzels and others. 1964:390-398) กล่าวว่า ความคาดหวังของบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกัน เพราะคนเราต่างมีความคิดและความต้องการที่ต่างกัน เมื่อคนเราต่างมีความคิดและความต้องการที่ต่างกัน พฤติกรรมทางสังคมของบุคคลนั้นจึงแตกต่างกันด้วย

เทอเนอร์ (Turner. 1982:349-351) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความคาดหวังว่า ลักษณะของความคาดหวังเปรียบเหมือนกับ “การเล่นละครเวที” กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้แสดง ผู้ชม และมีบทบาทสำคัญสำหรับผู้แสดง คือ

1. ความคาดหวัง หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่างๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบเทียบได้ เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลควรมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่างๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่นๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเหมือนสคริปต์ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้วบุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่นๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามความคาดหวังร่วม

สุนีย์ สิงหะเชนทร์ (2535 : 43) กล่าวว่า เจตคติของบิดามารดามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูก เช่น บิดามารดามีเจตคติเจ้าระเบียบจะมีลักษณะระเบียบจัดมความต้องการให้ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อย เป็นระเบียบ และสะอาดอยู่เสมอ การปฏิบัติตัวเป็นแบบไม่ยืดหยุ่น บิดามารดาจะชี้แจงและตำหนิซ้ำอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ลูกเป็นตามความคาดหวังของตน เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นเด็กที่มีแต่ความผิดหวัง รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถ เจตคติที่บิดามารดาแสดงต่อลูกดังกล่าวเป็นต้นเหตุของปัญหาพฤติกรรมของลูก

อัจฉรา สุขารมณ์ (2542 : 1) กล่าวว่า บิดามารดาเลี้ยงดูลูกมักมุ่งหวังให้ลูกเป็นเด็กฉลาดและเก่ง มาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง บิดามารดามุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านสติปัญญาให้แก่ลูกพยายามเสริมสร้างทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกฉลาดและเก่ง

สรุปได้ว่า ความคาดหวังมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์เดิม ความคาดหวังร่วมจากบุคคลอื่น ๆ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคลที่ถูกคาดหวังนั้นด้วย

2.4.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน

2.4.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

แจนเซน (Janssen.1983 : 2804-A) ศึกษาความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครอง ต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมปลาย จำนวน 1,0317 บาท พบว่าอาชีพของ บิดามีความสัมพันธ์ต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรชาย ในขณะที่อาชีพ ของมารดามีความสัมพันธ์ต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว

แอนเดอร์สัน (Anderson 1995 : 15-33) ศึกษาผลกระทบของบรรยากาศทางสังคมในห้อง เรียนต่อการเรียนรายบุคคล พบว่า ความคาดหวังของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและการอบรมเลี้ยงดู โดยจะทำให้ลูกเกิดความพยายามที่จะประสบผลสำเร็จตามที่บิดามารดาคาดหวัง

2.4.2.2. งานวิจัยในประเทศ

มัลลิกา นิตยาพร และคณะ (2533 : 79) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการ เลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียน คือความคาดหวังจากผู้ปกครองในเรื่องระดับการศึกษาสูงสุด และการประกอบอาชีพของบุตร

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 90) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ ของนักเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับ เพศ ความสนใจใน อาชีพ ค่านิยม และความคาดหวังของผู้ปกครอง

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 116-117) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติ กรรมการเรียนของนักเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของอิทธิพลต่อความ คิด ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ส่งผลความพยายามที่เป็นคุณลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.5.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองเข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย

สุปัญญา กิตติสาร (ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุปัญญา กิตติสาร. 2529 : 41 การจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตนเอง) กล่าวว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกันมีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนเพื่อสัมพันธภาพอันดีไว้ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังคนอื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดบุคคลอื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักรับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสมไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผล และจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

สรุปว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียน ทั้งด้าน สภาพร่างกายจิตใจ และพฤติกรรมด้านสังคม อีกทั้งนักเรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนด้วย ซึ่งส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.5.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David.1971 : 5789-A) พบว่านักศึกษามีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมาก มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย สำหรับกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความคับข้องใจ และมีการขัดแย้ง สมาชิกจะมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผล

อาห์มาดและฮูด (Ahmad and Hood. 1984 : 498-502) ศึกษาการพัฒนาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของมหาวิทยาลัยไอโอวา ปีการศึกษา 1977-1981 ผลปรากฏว่านักศึกษามีการพัฒนาของสัมพันธภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

2.5.2.2. งานวิจัยในประเทศ

สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2524 : 117) ได้ศึกษาทัศนของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในแนวทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา

บุปผา การิเวท (2527 : 91) ได้ศึกษาทัศนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อกลุ่มเพื่อน ปรากฏว่า นักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศสูง และการคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีความมั่นใจใจตนเองสูง

วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 85) ได้เสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วุฒิภาวะทางอารมณ์ และบุคลิกภาพของนักเรียน

2.6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.6.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

พรชูลี อาชาบำรุง (2525 : 232) กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเป็นสำคัญ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48-67) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

ประติพันธ์ อูปรมย์ (252 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนอาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยตนเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปได้อย่างดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสดซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็มีแต่ความน่าสนใจสนุก อยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น นอกจากนั้นปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยตนเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

2.6.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.6.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

ทิดแมน (Tiedman. 1942 : 657-664) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และไม่ชอบครูที่สอนแบบใช้อำนาจ

ไทเลอร์ (Tyler. 1964 : 16) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ พบว่าสัมพันธภาพที่ดีในอุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดี ให้ความรักความเอาใจใส่ มีความเข้าใจและยอมรับนักเรียน

ยี่ (Yee. 1971 : 41-42) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เจื้อยชาต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิปักษ์กับคนอื่นก้าวร้าว และปรับตัวไม่ได้

2.6.2.2. งานวิจัยในประเทศ

พรณี ชูชัย (2532 : 361) พบว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

นลินี ธรรมอำนวยสุข (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพอันดีระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดี นักเรียนสนใจ ยอมรับในตัวครู ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนนำไปสู่ความมีแรงจูงใจในการเรียน

2.7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

2.7.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

วิรัช วรรณรัตน์ (2523 : 21-23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมกับการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนว่า โรงเรียนมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนเป็นอันดับสองรองลงมาจากบ้าน วัตถุประสงค์ของการศึกษาก็เพื่อจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมแบบอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนมี ดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารโรงเรียน เป็นการแสดงออกซึ่งกิจกรรมการบริหารของครูใหญ่เป็นสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อครูและนักเรียน พฤติกรรมเหล่านี้หากให้ความสนใจและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอก็จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2. พฤติกรรมของครู ครูประจำชั้นเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด พฤติกรรมของครูเป็นแบบอย่างที่นักเรียนมักเอาเป็นแบบในการประพฤติปฏิบัติ ครูที่ดีจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้ดีขึ้นได้

3. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนักเรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง เช่น การจัดบริเวณโรงเรียนไม่สวยงาม ไม่มีระเบียบก็จะไม่ช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงปรารถนาได้ หากจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้น่าอยู่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสภาพเหมือนกับบ้านของนักเรียน ก็จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่เจริญงอกงามต่อไป โดยต้องให้นักเรียนมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม

4. กระบวนการเรียนการสอน หากได้มีการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายล่วงหน้าไว้ก่อนเกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ดำเนินการสอนตามขั้นตอนและกิจกรรมให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้มากที่สุด

5. แบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน ตามปกตินักเรียนที่เข้าใหม่แต่ละโรงเรียน มีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 4 ของนักเรียนในโรงเรียนทั้งหมด และถ้านักเรียนเข้าใหม่จะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมบุคลิกภาพของนักเรียนเก่า ถ้าแบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนเก่าโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ก็จะสามารถ

ดึงดูดให้นักเรียนใหม่ปฏิบัติตามด้วยโรงเรียนจึงควรพยายามให้แบบแผนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจอยู่เสมอ จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพไปในทางที่พึงปรารถนา

ทศพร ประเสริฐสุข (2525 : 96) เสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้สื่อวิธีการสอนต่าง ๆ ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนได้

สุปัญญา กิตติ (ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุปัญญา กิตติสาร. 2529 : 41 การจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตนเอง) สรุปว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกันระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนของตนเอง มีความเข้าใจและวิเคราะห์ความรู้สึกจากประสบการณ์ในชีวิต ครูเป็นผู้นำความรู้มาสนับสนุนประสบการณ์ของนักเรียนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักเรียนในชั้น

นงเยาว์ พงษ์ประดิษฐ์ (2434 : 8) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูพิบูล สงคราม ซึ่งปัจจุบันเรียกชื่อว่า สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน
3. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม
4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135-152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อ ความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและมีความสอดคล้อง

เหมาะสม

5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อย่าง

ตลอดเวลา

6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนและความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน

7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. สร้างความเป็นธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น

9. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน
11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

จากเอกสารเกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางการเรียน คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

2.7.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

2.7.2.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

ยี่ (Yee. 1971 : 41-42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเด็กเป็นสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลาง และพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เจื้อยชาต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

เลียว (Liu. 1975 : 1411-A-1412-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสอนโดยการจัดตั้งโครงการขึ้นเพื่อพัฒนาความต่อเนื่องของบทเรียนที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เพื่อสอนวิชาความรู้เบื้องต้นในวิชาฟิสิกส์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ดังนี้
 - 1.1 ช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาดีขึ้น ด้วยวิธีการปฏิบัติ
 - 1.2 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในห้องเรียนไปแล้ว
 - 1.3 ทำให้เกิดความแม่นยำในวิชาที่เรียนอ่อน โดยปรับปรุงวิธีการเรียน
 - 1.4 ผู้เรียนสามารถสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง
 - 1.5 ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาฟิสิกส์

2. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.7.2.2. งานวิจัยในประเทศ

มะลิ จุลวงษ์ (2520 : 539) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและครูเป็นผู้สอน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและครูเป็นผู้สอนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 150-151) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างวิธีสอน 3 วิธีคือ สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้เป็นรายบุคคล สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้เป็นรายกลุ่ม และสอนแบบ

บรรยายในวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดหลังจากสอนจบแล้วทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุทัย เพชรช่วย (2527 :64) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเรื่องเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สอนโดยกลุ่มเพื่อนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงปานกลาง และสอนโดยครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากงานวิจัยที่ศึกษาพอสรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน ครูผู้สอน กลุ่มเพื่อน สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าสิ่งแวดล้อมทางการเรียนน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวิจิตรวิทยา

3.1. ที่ตั้ง

เลขที่ 170 ซอยนวนน้อย ถนนนวมัย 30 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 เบอร์โทรศัพท์และโทรสาร 0-2392-1570

3.2. ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนวิจิตรวิทยา เดิมเป็นโรงเรียนเอกชน และได้เลิกกิจการ กรุงเทพมหานครได้ซื้อกิจการมาดำเนินการต่อเพราะได้ยุบเลิก โรงเรียนสุเหร่าคลองต้น ของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเจ้าของที่ดินต้องการที่ดินคืน โดยย้ายนักเรียนทั้งหมดมาทำการสอนที่โรงเรียนวิจิตรวิทยา และใช้ชื่อ โรงเรียนวิจิตรวิทยา แทนชื่อ โรงเรียนสุเหร่าคลองต้น

โรงเรียนวิจิตรวิทยา ดำเนินการสอนในฐานะโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2521 จัดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ รับนักเรียนชายหญิงเข้าเรียนในชั้นเรียน อนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น

ปีการศึกษา 2545 นางวนิดา สุขุมภัย เป็นผู้อำนวยการ ครูผู้สอน 43 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน เจ้าหน้าที่เลี้ยงเด็ก 6 คน ภารโรง 7 คน มีอาคารเรียน 4 หลัง และอาคารประกอบ 6 หลัง

3.3. จำนวนห้องเรียนและนักเรียน ปีการศึกษา 2545

3.3.1. ระดับชั้นอนุบาล แบ่งเป็น อนุบาลปีที่ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 80 คน อนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 79 คน

3.3.2. ระดับชั้นประถมศึกษา แบ่งเป็น ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 115 คน ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 101 คน ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 93 คน ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 96 คน ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 93 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 112 คน

3.3.3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 85 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 71 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 63 คน

3.3.4. ในปีการศึกษา 2545 มีนักเรียนทั้งหมด 997 คน

- // W. J. V. M. /
8 of 10

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

กลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นปีและเพศ

ระดับชั้นมัธยมศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
ปีที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	31	29	28	26	59	55
2	29	27	21	19	50	46
3	21	20	23	21	44	41
รวม	81	76	72	66	153	142

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 8 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
ตอนที่ 2 แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน

- ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
 ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
 ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 ตอนที่ 7 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
 ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบ

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. ปัจจุบันนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ () 1 () 2 () 3
4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมต่อเดือน บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน

แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนของ เก้าวัลย์ สุวรรณบุตร (2543)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนให้สอดคล้องกับข้อ 2.1 และ 2.2 จำนวน 26 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน

จริงที่สุด	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>ด้านร่างกาย</u> ข้าพเจ้ารูปร่างหน้าตาดี					
00	ข้าพเจ้าแต่งกายนำสมัย					
0	<u>ด้านความสามารถ</u> ข้าพเจ้าเรียนรู้ได้เร็ว					
00	ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษ					
0	<u>ด้านจิตใจ</u> ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเอง					
00	เพื่อนให้ข้าพเจ้าเป็นหัวหน้ากลุ่มเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามโนภาพแห่งตน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนแบบสอบถามโนภาพแห่งตน (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9) ประเมิน
ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง มีมโนภาพในแห่งตนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง มีมโนภาพในแห่งตนดีบ้าง
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง มีมโนภาพในแห่งตนไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

3.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ วรภรณ์ แดงเจริญ (2544) และ ประกายทิพย์ พิชัย (2539)

3.3. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองให้สอดคล้องกับข้อ 3.1 และ 3.2 จำนวน 21 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองเข้มงวดกับนักเรียนประจำ					
00	ผู้ปกครองชอบดูว่าเสมอ					
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> นักเรียนเชื่อฟังคำสอนของผู้ปกครองเสมอ					
00	นักเรียนช่วยทำงานบ้านประจำ					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
 จริง ให้ 4 คะแนน

จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

4.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนของ วรภรณ์ แดงเจริญ (2544) และ ประกายทิพย์ พิชัย (2539)

4.3. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนให้สอดคล้องกับข้อ 4.1 และ 4.2 จำนวน 15 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	พ่อแม่ชมนักเรียนเสมอเรื่องการเรียน					
00	ผู้ปกครองต้องการให้เรียนถึงปริญญาตรี					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
 จริง ให้ 4 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 2 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด ให้ 1 คะแนน
 จริง ให้ 2 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 4 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ประเมินดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง คะแนนความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน อยู่ในเกณฑ์มาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง คะแนนความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง คะแนนความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน อยู่ในเกณฑ์
น้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

5.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับเพื่อน

5.2. ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ ประกายทิพย์ พิชัย
(2539)

5.3. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้สอดคล้องกับข้อ 5.1 และ
ข้อ 5.2 จำนวน 13 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความรู้สึกของ
นักเรียน

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนทุกครั้ง					
00	นักเรียนชอบเล่นกับเพื่อนเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
จริง ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย ให้ 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)
ประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในเกณฑ์ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

6.2. ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของ วรภรณ์ แดงเจริญ (2544) และ ประกายทิพย์ พิชัย (2539)

6.3. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้สอดคล้องกับข้อ 6.1 และ ข้อ 6.2 จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

จริงที่สุด	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
จริงน้อย	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u> ครูเอาใจใส่กับการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ					
00	ครูมาสอนทุกครั้งไม่เคยหยุด					
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> นักเรียนสามารถสอบถามครูทุกครั้งเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน					
00	นักเรียนให้ความเคารพครูเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในเกณฑ์ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง คะแนนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

7.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

7.2. ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนของ ปรกาศทิพย์ พิชัย

(2539)

7.3. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับข้อ 7.1 และ ข้อ 7.2

จำนวน 24 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ครูสอนหนังสืออย่างเดียวไม่ชอบให้ถาม					
00	ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยน่าเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
 จริง ให้ 4 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 2 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด ให้ 1 คะแนน
 จริง ให้ 2 คะแนน

จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน(วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ประเมินดังนี้
 คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง คะแนนบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ดี
 คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง คะแนนบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง คะแนนบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 8.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ ประกายทิพย์ พิชัย (2539) และ อรุณพร ชูชม อัจฉรา สุขารมณ์ และวิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี (2542)
- 8.3. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สอดคล้องกับข้อ 8.1 และ ข้อ 8.2 จำนวน 35 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

จริงที่สุด	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
จริงน้อย	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>มีความทะเยอทะยาน ตั้งใจจริงในการดำเนิน</u> <u>การเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ</u> นักเรียนตั้งใจทำงานทุกครั้ง					
00	เสียใจที่งานไม่สำเร็จ					
0	<u>กำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้</u> ฉันจะเสี่ยงเสมอเมื่อพบว่ากิจกรรมไม่ถนัด					
00	เสียใจที่งานไม่สำเร็จ					
0	<u>มีความเพียรพยายาม</u> ฉันตั้งใจทำความเข้าใจกับการเรียนทุกครั้ง					
00	ก่อนสอบฉันอ่านหนังสือ 3 รอบ					
0	<u>มีความอดทน</u> ฉันไม่สนใจต่อคำนิทา					
00	ถึงเหนื่อยแต่ยังสนใจการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ประเมินดังนี้	
คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์น้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามทุกตอน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์ ตรวจสอบเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้
2. นำแบบสอบถามซึ่งได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 โรงเรียนวิจิตรวิทยาที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำแล้วทดสอบด้วยสถิติ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาเป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 1.81 – 8.82
3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค(Cronbach)

X การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนวิจิตรวิทยาเพื่อขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 45 คน
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม 2545 โดยแจกแบบสอบถาม 153 ชุด ได้รับคืน 142 ชุดเป็นร้อยละ 92.81
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่นักเรียนตอบข้อมูลครบทุกข้อคำถามอย่างสมบูรณ์ ปรากฏว่าทุกฉบับตอบครบทุกข้อ และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป *

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแปรที่ต้องการศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้ เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

1.2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค(Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแปรที่ต้องการศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจได้สมฤทธิ์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Square)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SEb	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
b	แทน	ค่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	ระดับชั้นปี
X_5	แทน	มโนภาพแห่งตน
X_6	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_7	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_8	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน
X_9	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

X_{10}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{11}	แทน	บรรยากาศการเรียนการสอน
Y	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิตค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแปรที่ต้องการศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

(Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี และอายุ

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มโนภาพแห่งตน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้นปี มโนภาพแห่งตน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี และอายุ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่
เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี และแสดงจำนวนร้อยละของนักเรียน

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	76	53.5
	หญิง	66	46.5
	รวม	142	100.0
ระดับชั้นปี	1	55	38.7
	2	46	32.4
	3	41	28.9
	รวม	142	100.0
อายุ	10	2	1.4
	12	23	16.2
	13	41	28.9
	14	45	31.7
	15	29	20.4
	16	2	1.4
	รวม	142	100

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง คือ มีนักเรียนชายจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 นักเรียนหญิงจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปีพบว่าระดับชั้นปี 1 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาเป็นระดับชั้นปี 2 จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และน้อยที่สุดเป็นระดับชั้นปี 3 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มโนภาพแห่งตน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอนดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มโนภาพแห่งตน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. อายุ	13.56	1.11	วัยรุ่น
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	6,866	6,154.60	ปานกลาง
3. มโนภาพแห่งตน	3.37	0.50	ดีบ้าง
4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.71	0.51	ดี
5. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน	3.79	0.54	มาก
6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.70	0.54	ดี
7. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.80	0.53	ดี
8. บรรยากาศการเรียนการสอน	3.56	0.49	ปานกลาง
9. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.53	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ~~นักเรียน~~ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อยู่ในช่วงวัยรุ่น อายุเฉลี่ย 13.56 ปี มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 6,866 บาทต่อเดือน มโนภาพแห่งตนอยู่ในระดับดีบ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 บรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้นปี มโนภาพแห่งตน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศการเรียนการสอน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการศึกษาคำถามสัมพันธระหว่างปัจจัย เพศ อายุ ระดับชั้นปี มโนภาพแห่งตน สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บรรยายากศการเรียนการสอน กับแรงจูงใจไม่
สมฤทธิ์

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	Y
X ₁	1	-1.000**	0.155	-0.008	-0.028	0.090	-0.133	-0.272**	-0.182*	-0.353**	-0.022	-0.132
X ₂		1	-0.155	0.008	0.028	-0.090	0.133	0.272**	0.182*	0.353**	0.022	0.132
X ₃			1.000	0.605**	0.003	-0.077	-0.218**	-0.105	0.063	-0.149	-0.135	-0.034
X ₄				1.000	0.137	0.106	-0.126	-0.123	0.084	-0.172*	-0.181*	-0.069
X ₅					1.000	0.065	0.280**	0.176*	0.312**	0.146	0.246**	0.406**
X ₆						1.000	0.175*	0.198*	0.010	-0.038	-0.053	0.004
X ₇							1.000	0.573**	0.252**	0.488**	0.416**	0.272**
X ₈								1.000	0.482**	0.482**	0.251**	0.345**
X ₉									1.000	0.401**	0.217**	0.422**
X ₁₀										1.000	0.551**	0.296**
X ₁₁											1.000	0.339**
Y												1.000

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัยได้แก่ มโนภาพแห่งตน (X_5) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_7) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{10}) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_{11})

ปัจจัยที่ไม่พบความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y) มี 5 ปัจจัยได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ระดับชั้นปี (X_4) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_6)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5-6

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	6816.745	2272.248	19.926**
Residual	138	15736.354	114.036	
Total	141	22553.099		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ คำนำนัยสำคัญของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานและคะแนนดิบ รวมทั้งสร้างสมการพยากรณ์ถดถอยพหุคูณ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน
 วิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression
 Analysis)

ปัจจัย	b	SEb	β	R	R^2	F
X_9	.763	.196	.294	.422	.178	30.294**
$X_9 X_5$	.419	.21	.263	.511	.262	24.611**
$X_9 X_5 X_{11}$	.319	.112	.211	.550	.302	19.926**

$$R = .550$$

$$R^2 = .287$$

$$SE = 10.68$$

$$a = 21.079$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าเท่ากับ .763, .419, .319 ตามลำดับ ส่วนน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .294, .262, .211 ตามลำดับ โดยปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มี 3 ปัจจัยเรียงลำดับ จากปัจจัยที่ส่งผลมากไปน้อยคือ กับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าเท่ากับ .550 โดยปัจจัยพยากรณ์ทั้งสามสามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 28.70 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 10.68

สมการพยากรณ์พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบสามารถเขียนได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 21.079 + .763X_9 + .419X_5 + .319X_{11}$$

สมการพยากรณ์พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐานสามารถเขียนได้ดังนี้

$$Z = .294X_9 + .263X_5 + .211X_{11}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 โรงเรียนวิจิตรวิทยา ปีการศึกษา 2545 โดยแบ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 44 คน รวมทั้งหมด 153 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 81 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 72 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1, 2 และ 3 โรงเรียนวิจิตรวิทยา ปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งหมด 142 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 76 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 8 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7845
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8029
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7390
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7436
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8577
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8533
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8694

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนวิจิตรวิทยาเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2545
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม 2545 โดยแจกแบบสอบถาม 153 ชุด ได้รับคืน 142 คิดเป็นร้อยละ 92.81
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่นักเรียนตอบข้อมูลครบทุกข้อคำถามอย่างสมบูรณ์ ปรากฏว่าทุกฉบับตอบครบทุกข้อ และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแปรที่ต้องการศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ มโนภาพแห่งตน (X_5) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_7) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{10}) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_{11}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.406 0.272 0.345 0.422 0.296 0.339 ตามลำดับ
2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมี 5 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ระดับชั้นปี (X_4) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_6)
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัยเรียงลำดับ จากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน โดยปัจจัยพยากรณ์ทั้งสามสามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 28.70
4. สมการที่สามารถพยากรณ์พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้
 - 4.1. สมการพยากรณ์พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบสามารถเขียนได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 21.079 + .763X_9 + .419X_5 + .319X_{11}$$

- 4.2. สมการพยากรณ์พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐานสามารถเขียนได้ดังนี้

$$Z = .294X_9 + .263X_5 + .211X_{11}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ มโนภาพแห่งตน (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_6) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน (X_7) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_{10}) อภิปรายได้ดังนี้
 - 1.1. มโนภาพแห่งตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่

มีมโนภาพแห่งตนดีมีแนวโน้มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีความคิด ความรู้สึก ต่อบรรลุทั้งด้านร่างกาย ความสามารถและจิตใจในด้านบวก ทำให้มีความมั่นใจและตั้งใจในการดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายซึ่งทำให้เกิดคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทามาจิ (Tamagini, 1969:4339B) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสัมฤทธิ์ผลกับมโนภาพแห่งตน และระดับความมุ่งมั่นในการเรียน จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนนิวตัน เมืองนิวตันจำนวน 60 คน พบว่าปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต คือผู้มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีมโนภาพแห่งตนสูงด้วย

1.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ดี มีแนวโน้มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนที่ให้ความรักความเข้าใจ เอาใจใส่ดูแล อบรมสั่งสอน และการที่ปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ด้วยการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัวและการเรียน ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเกรงกลัว พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตั้งใจและไม่ทอดยโสคล้องกับแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 253) ที่ศึกษาและพบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูก และจากการศึกษาในประเทศตุรกีเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า ในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าสิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ ความเข้าใจต่อกันมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

1.3. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง มีแนวโน้มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังต่อตัวนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถด้านต่างๆ ของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านนั้นๆ ทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจ มีความพยายามและอดทนในการพัฒนาด้านตนเองซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สอดคล้องกับแอนเดอร์สัน (Anderson 1995 : 15-33) ศึกษาผลของบรรยากาศทางสังคมในห้องเรียนต่อการเรียนรายบุคคล พบว่าความคาดหวังของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและการอบรมเลี้ยงดู โดยจะทำให้ลูกเกิดความพยายามที่จะประสบความสำเร็จตามที่บิดามารดาคาดหวัง

1.4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อยู่ในเกณฑ์ดี มีแนวโน้มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่มีเพื่อนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน ใกล้ชิดสนิทสนม การทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจตั้งใจในการเรียนและทำกิจกรรม ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สอดคล้องกับ จินตนา บุญพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่าง

เห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองเข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย นอกจากนี้วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 85) ได้เสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษา โดยควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

1.5. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู อยู่ในเกณฑ์ดี มีแนวโน้มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่นักเรียนตั้งใจเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู และครูตั้งใจอบรมสั่งสอน ให้ความรักความห่วงใยทำให้นักเรียนทำให้นักเรียนสามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ มีความตั้งใจในการเรียน ไม่ท้อถอย เป็นซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังผลการศึกษาของ พรณี ชูชัย (2532 : 361) พบว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

1.6. บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีบรรยากาศการเรียนการสอน อยู่ในเกณฑ์ดี มีแนวโน้มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่นักเรียนมีสถานที่เรียนที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด ปราศจากสิ่งรบกวน วิธี การสอนของครูส่งเสริมการสอนแบบมีส่วนร่วม สื่อและอุปกรณ์การสอน มีประสิทธิภาพในการใช้งาน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุขที่จะเรียน มุ่งมั่นในการเรียน สอดคล้องกับ ทศพร ประเสริฐสุข (2525 : 96) ที่เสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้สื่อ วิธีการสอนต่าง ๆ ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนได้สามารถทำกิจกรรมกรรมต่าง ๆ ได้ และยังสอดคล้องกับ สุปัญญา กิตติสาร (ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุปัญญา กิตติสาร. 2529 : 41 การจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตนเอง) สรุปว่า การที่จะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกันระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อนักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนย่อมเป็นการพัฒนาคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปด้วย

2. ปัจจัยที่ไม่พบความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y) มี 4 ปัจจัยได้แก่ เพศ (X_1) อายุ (X_2) ระดับชั้นปี (X_3) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5) อภิปรายดังนี้

2.1. เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่เป็นนักเรียนชายบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเพราะว่ามีความเข้มแข็งโดยธรรมชาติ ได้รับอิสระจากผู้ปกครอง ทำให้มีความกล้าในการเรียนรู้สิ่งใหม่ค้นหาในสิ่งที่ท้าทายนำไปสู่ความพยายามในการเรียนรู้ ต้องการเอาชนะซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับผู้มีแรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์สูง นักเรียนชายบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำเพราะว่ารักสนุกกับกลุ่มเพื่อนทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการสร้างอนาคต นักเรียนหญิงบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเพราะว่าได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนและการทำกิจกรรมนำไปสู่ความพยายามที่จะในสิ่งที่ดีกว่า ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนหญิงบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำเพราะว่าเป็นผู้หญิงทำให้ได้รับการปกป้องจากคนรอบข้างมาก มีอิสระน้อยกว่า ต้องทำตามความต้องการของพ่อแม่ไปสู่ความคับข้องใจ และเกิดปัญหาทำให้ไม่สามารถพัฒนาคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้ ยังมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟริสต์ (Frust. 1966:927-933) ที่ศึกษาการใช้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 288 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

2.2. อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุมากบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เพราะวาระดับอายุของนักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่นทำให้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมที่รวดเร็ว และแตกต่างกัน เมื่อสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ไม่เกิดความคับข้องใจ และมีพัฒนาการไปอย่างปกติ ทำให้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ส่งผลให้มีความมั่นใจในตนเองสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ประสบผลสำเร็จ นำไปสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุมากบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เพราะบางคนอาจปรับตัวไม่ได้และไม่มีผู้เอาใจใส่แนะนำทำให้เกิดความวิตกกังวล คับข้องใจ ไม่สามารถเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มความสามารถนำไปสู่ความล้มเหลวทั้งด้านการเรียนและด้านกิจกรรมอื่น ๆ ส่งผลให้ขาดความมั่นใจ และท้อถอย ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2.3. ระดับชั้นปี ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ระดับชั้นปีที่ 3 บางคนบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนอายุมากกว่า มีความคิดชัดเจนในเรื่องของอาชีพและเป้าหมายในอนาคต ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อต้องการประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 บางคนบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจขาดเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ท้อแท้เมื่อเปรียบเทียบความสามารถการเรียนกับเพื่อนที่ประสบความสำเร็จ ทำให้ขาดความมุ่งมั่นและความพยายามซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 บางคนบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างถูกต้อง ไม่มีปัญหาด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองให้ความคาดหวังด้านการเรียน ทำให้ไม่มีความกังวล ส่งผลให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียน และพยายามทำกิจกรรมต่างให้สำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 บางคนบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจมีปัญหาด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองต้องทำงานหารายได้ไม่มีเวลาดูแล ไม่มีความคาดหวังการเรียนจากนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และเฉยชา ทำให้ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 บางคนบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจมีพื้นฐานครอบครัวที่สมบูรณ์ ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแล อีกทั้งได้มีประสบการณ์ใหม่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งเพื่อนใหม่ คุณครู

คนใหม่ บรรยากาศการเรียนการสอนใหม่ ทำให้เกิดความรู้สึกต้องการเรียนรู้ กระตือรือร้น ซึ่งเสริมลักษณะของ
ของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 บางคนบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะนัก
เรียนอาจมีปัญหาด้านการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ส่งผลต่อการเรียนและการทำกิจกรรมที่ไม่ประสบความสำเร็จ อาจทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจ ซึ่งส่งผลต่อนักเรียนทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.4. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่านัก
เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของ
ครอบครัวสูงบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะสามารถเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆได้อย่างเต็มที่ที่ไม่
ต้องกังวลเรื่องรายได้ของครอบครัว มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายสามารถได้ในสิ่งที่ต้องการโดยไม่ลำบากทำให้
เกิดความต้องการด้านใหม่ๆ เช่น ต้องการการยอมรับจากเพื่อนด้านการเรียนทำให้มีความมุ่งมั่นอย่างเต็มที่ที่มี
ความทะเยอทะยานในสิ่งที่สูงกว่าเดิม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์สูง แต่นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะนัก
เรียนได้รับความสะดวกสบายจนเคยชินสร้างนิสัยเฉื่อยชาทำให้ไม่กระตือรือร้น ไม่กล้าเผชิญกับความยากลำบาก
ใช้ชีวิตเรื่อย ๆ ไม่เดือดร้อนไม่พยายามแสวงหาสิ่งท้าทายใหม่ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจต้อง
ช่วยเหลือผู้ปกครองในการหารายได้ ขยันหมั่นเพียรทั้งงานบ้านและการเรียนทำให้นักเรียนมีความพยายามและ
ความอดทนสูง อันเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำบางคนอาจมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะครอบครัวมีรายได้น้อยความ
เป็นอยู่สภาพแวดล้อมไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่นักเรียนเพราะอาจต้องรายได้ ทำให้นักเรียน
อาจพบกับเพื่อนที่มีปัญหาและชักนำไปสู่การมีพฤติกรรมปัญหาสังคมต่างๆ เช่น เล่นการพนัน ยาเสพติด เป็นต้น
ทำให้มีการใช้ชีวิตแบบไม่มีเป้าหมาย ไม่มีความพยายามสร้างฐานะ สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ต่ำ มีผู้ศึกษาและมีข้อมูลสนับสนุนคือ เมตตา พยัคฆ์ (Mehta Prayag. 1969 : 202) ได้ศึกษาเกี่ยว
กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาในกรุงนิวเดลีเพื่อให้ทราบระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
นักเรียนชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความต้อง
การผลสัมฤทธิ์ (Achievement Demand) ของนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวและทางสังคมแตกต่างกันด้วย
จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาเกรด 9 ในกรุงนิวเดลี จำนวน 975 คน ซึ่งเลือกจากโรง
เรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ จำนวน 165 โรง โดยใช้แบบทดสอบ TAT ชนิดรูปภาพ ที่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมที่จะ
นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และรายได้ของบิดามารดาไม่ทำให้แรง
จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนแตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตร
วิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมี 3 ปัจจัย คือ

3.1. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีเพื่อน
และช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน ห่วงใยกัน การทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจตั้งใจใน
การเรียนและทำกิจกรรม สอดคล้องกับจินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) ที่กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียน

การสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองเข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย ดังนั้นจะเห็นว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2. มโนภาพแห่งตนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับสอง ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีการรับรู้ตนเองในด้านบวก หรือมโนภาพแห่งตนดี ทำให้มีความมั่นใจ มุ่งมั่น และตั้งใจในการดำเนินการต่างๆให้ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ รอยเจอร์ส (Lindzey and Hall, 1965; citing Rogers, n.d.) อธิบายว่า มโนภาพแห่งตน คือ ความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน และหนึ่งในด้านนั้นคือ ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัยการเรียน การจูงใจ และทักษะในการอ่าน แรงกดดันจากที่บ้าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ การเลือกอาชีพบรรลุปเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา ที่ ณะ (2522) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 200 คน อายุ 10-13 ปี จากนักเรียน ป. 3-6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยปรากฏว่า มโนภาพแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายในภายนอกสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายในภายนอกต่ำดังนั้นก็เห็น ว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.3. บรรยากาศการเรียนการสอน ผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับสาม ทั้งนี้เพราะอุปกรณ์การเรียน บรรยากาศการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียนนั้นส่งเสริมทั้งความรู้ความสามารถ และพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักเรียนสอดคล้องกับคำกล่าวของสุปัญญา กิตติสาร (ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุปัญญา กิตติสาร. 2529 : 41 การจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตนเอง) ที่กล่าวว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของยี (Yee. 1971 : 41-42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเด็กเป็นสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลาง และพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เจออย่าต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้ดังนั้นก็เห็นบรรยากาศการเรียนการสอนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน จึงสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบายการพัฒนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ครู ครูแนะแนว ผู้ปกครอง ได้พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนต่อไป

1.2. จากการศึกษาพบว่า มีปัจจัย 3 ตัวที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรเน้นให้ครูอาจารย์ ให้ความสนใจในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อสามารถแนะนำและนำข้อมูลไปแก้ไขปัญหาดังๆที่อาจเกิดขึ้นได้ และควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงพัฒนาวิธีการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้และเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรทดลองพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบพัฒนามโนภาพแห่งตน สถานการณ์จำลองพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นต้น

2.2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปัจจัยอื่นๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์ อาชีพของผู้ปกครอง เป็นต้น

2.3. ควรพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลทั้ง 3 ปัจจัย คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การให้การคำปรึกษาแบบกลุ่ม กิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุหลาบ รัตนสังขธรรม และคนอื่นๆ. (2541). สัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- จินตนา อิทธิไทย. (2525). ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดສຳເນາ.
- จิตรา เฝ้าทรัพย์. (2520). การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- เฉลิมพล ดันสกุล. (2521). พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนในเขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2522). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูศรี หลักเพชร. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเองและคุณธรรม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ดารณี วงษ์อยู่น้อย. (2525). การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. (2533). ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ดำรง ศิริเจริญ. (2524). การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียน อัตราการเรียนรู้ (Learning Rate Variance) ระหว่างการเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523). "ความสำเร็จในชีวิตเริ่มในวัยก่อนเรียน" ใน การพัฒนาและส่งเสริมความเก่งของลูกรัก. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์

- นลินี ธรรมอำนวยสุข. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บังอร เสดนนท์. (2512). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองที่คิดว่าตนเป็นและตนเองที่คิดอยากจะเป็นของนักเรียนวัยรุ่น อายุ 13-16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. อัดสำเนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ประดินันท์ อูปรมย์ (2527). วิทยาการสอน. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : วิกตอรี่ เพาเวอร์พอยท์.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2522). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2533). "ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม". ใน จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- พระเทพเวที. (2532). การศึกษาที่สาละบายฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- พูนทรัพย์ วงษ์พานิช. (2523). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี(ค.บ.) ของบุคคลกรทางการศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. (2526). การศึกษาองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- มาริสา รัฐปัตย์. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เมธี โพธิพัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- รุ่งนภา ทิมะ. (2522). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- รุ่งโรส สติเวทย์. (2534). ศึกษาความความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับการปฏิบัติตนอย่างมีพรหมวิหารสี่ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ละม้ายมาศ ศรีทัดต์. (2508). "การศึกษาพัฒนาการจากแง่จิตวิทยา (พลังจูงใจในทางเศรษฐกิจ)" ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วราภรณ์ แดงเจริญ. (2544). ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538,กุมภาพันธ์-มีนาคม). "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้ ", *ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา*: 18(3): 8-11.
- วีระยุทธ วิเชียรโชติ. (2513). "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" *วารสารจิตวิทยา* : 33-34.
- สมพงษ์ ตีรพัฒน์ . (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกรับผิดชอบ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- สมศรี จัตรวัฒนา . (2535). *การสร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . อุดลำนเา.
- สงศรี มุกดา. (2511). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง กับความสำเร็จทางการศึกษาของเด็กวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดลำนเา.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2514). "การศึกษามโนภาพแห่งเกี่ยวกับตนเอง ความแตกต่างระหว่างตนและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 7" ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. อุดลำนเา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545-2549* กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2544). *ประมวลข้อมูลสถิติที่สำคัญของประเทศไทย พ.ศ. 2544* กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สุขสมร ประพัฒน์ และดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523.). "การใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรมไม่สัมฤทธิ์ในเด็กไทย" ใน *การวิจัยทางการศึกษา 10* : 24-33
- สุกัญญา วิบูลย์พานิช. (2538) "ศึกษาอัตมโนทัศน์และการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของคนพิการ. วิทยานิพนธ์พัฒนาสังคม". กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. อุดลำนเา
- สุชา จันทน์เอม. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). *เอกสารการสอนวิชา จิต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- สุนีย์ สิงหะคะเชนทร์ (2535,กุมภาพันธ์-มีนาคม). "เจตคติของพ่อแม่และพฤติกรรมของเด็กเล็ก," *วารสารแนะแนว*. 26 (139) : 43.
- สุรางค์ จันทน์เอม. (2525). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ และวิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2542). *การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- อัจฉรา สุขารมณ. (2542). " EQ กับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก," *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. 5(1) : 1.

- Ahmad Rcza Riahinejad and Albert B Hood. (1984,November). " The Development of Interpersonal Relationships in College," *Journal of Collage Student Personal* 25(6) : 498-502.
- Anderson, M J. (1995, March). "Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning," *Americain Education Research Journal*. 7 (1) : 15-33.
- Atkinson, john w. (1964). *Motive in Fantasy Action and Society*. New Delhi : Affiliafed, Pvt, Ltd.
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. 3rd ed. New Jersey: prentice Hall.
- Dinkmeyer, Don D. (1965). *Chaild Development* : The Emerging Self. New Delhi : Prentice-Hall, Private Limited.
- Dwyer, Ethel Theresa. (1969). "An Exploratory Study to Investigate the Influence of A Program of Primary Prevention Upon Self Concept on Academic Readiness," *Dissertation Abstract International*. 30 : 1330-1332A.
- Eysenk, H.J. and others. (1979). *Encyclopedia of Psychology*. New York :The Seabury,inc.,
- Fox, Robert B. (1969, October). "The Relationship of Achievement Motive to sex, achievement intelligence, social-economic Satus and Level of education aspiration for an eight grade group," *Dissertation Abstract International*. 30 (4) : 1330-1332A.
- Gouldner, Alvin W. and Helen P. Gouldner. (1963). *Modern Sociology*. New York : Harcourt Brace and World, Inc.
- Guilford.J.P. (1959). *Personality*. New York : McGraw - Hill.
- Herman, Herbert J.M. (1964, August). "A Questionnaire Measure of Achievement Motivation," *Jurnal of Applied Psychology*. 54 (8) : 354-355.
- Jersild, Arther T. (1963). *The Psychology of Adolescent*. New York : McMillan.
- Kendo, Thomas M. (1971). *Social Interaction*. St. Lours : The C.V. Mosley Company.
- Lindgren, Henry C. (1967). *Education Psychology in Classroom*. 3rd ed. New York : John Wiley & Sone, Inc.
- Lindzey, Gardner and Hall Calvin. (1965). *Theories of Personality: Primary Source and Research*. New York : Jhon Willey and Sons.
- McClelland, David C. And Others. (1953). *The Achievement Motive*. New York : Appleton Century Crotts, Inc.,
- McClelland, David C. (1961). *The Achieving Society*. New York : Van Nostrand Company, Inc.,
- McClelland, David C. (1985). *Human Motivation*. New York : Scott Foresman Company.
- McClelland, David C. (1987). *Human Motivation*. New York : Cambridge University Press.
- Mehta, Prayag. (1969). "The Achievement Motivation in High School Boy," *National Council of Educational Research and Training*. New Delhi : Affiliafed, Pvt, Ltd.
- Marry, Edward J. (1964). *Motivation and Emotion*. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall, Inc.,
- Purkey, William W. (1970). *Self-Concept and School Achievement*. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall, Inc.,

- Tamagini, Jeanette E. (1969). "A Comparative Study of Achievement Motivation in Achieving and Under-Achieving Grade School Boys," *Dissertation Abstract*. 29 : 4339B.
- Weiner, Bernard. (1972, Spring). "Attribution Theory Achievement Motivation and Educational Process," *Review of Education Research*. 42 (3) : 203-215.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistic : An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก ก
หนังสือรับรอง
แบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/ 5564

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิจิตรวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอดิเทพ ศรีสุอาร์ักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอดิเทพ ศรีสุอาร์ักษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 5524

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิจิตรวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอคิเทพ ศรีสุอาร์ักษ์ ; นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทยง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 – 3 ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอคิเทพ ศรีสุอาร์ักษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

แบบสอบถาม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 8 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด คำตอบที่นักเรียนตอบจะไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียน และคำตอบทั้งหมดจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ แต่จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายอดิเทพ ศรีสุอารักษ์
นิสิตปริญญาโท จิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลด้านส่วนตัวของนักเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบ

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. ปัจจุบันนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ () 1 () 2 () 3
4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมต่อเดือน ประมาณเดือนละ บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามโนภาพแห่งตน

ตัวอย่าง แบบสอบถามโนภาพแห่งตน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ารูปร่างหน้าตาดี				✓	
00	ข้าพเจ้าแต่งกายนำสมัย		✓			

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>ด้านร่างกาย</u>					
1	นักเรียนคิดว่าตนเองรูปร่างดี					
2	นักเรียนมีสัมมาคารวะเวลาพูดกับผู้ใหญ่					
3	นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนที่มีความประพฤติดี					
4	นักเรียนเป็นคนที่มีความประพฤติดีต่อหน้าและลับหลังผู้ใหญ่					
5	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อยและสะอาด					
6	นักเรียนแต่งกายได้สวยงาม					
7	นักเรียนคิดว่าเลือกแต่งกายได้เข้ากับบุคลิกตนเอง					
	<u>ด้านความสามารถ</u>					
8	นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติของตนเองสามารถทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
9	นักเรียนคิดว่าตนเองเรียนเก่ง					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความถนัดเฉพาะด้านที่เพื่อนๆยอมรับ					
	<u>ด้านจิตใจ</u>					
11	นักเรียนเชื่อมั่นในตนเองเสมอว่าสามารถทำงานต่างๆได้สำเร็จ					
12	นักเรียนเป็นที่ต้องการของเพื่อนเสมอ เวลาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ					
13	นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
14	นักเรียนคิดว่าตนเองไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้					
15	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความสำคัญต่อคนรอบข้างเสมอ					
16	นักเรียนคิดว่าตนเองได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ ว่าเป็นคนเก่ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u>					
1	เมื่อมีเวลาว่างผู้ปกครองจะคุยกับนักเรียนเสมอ					
2	ผู้ปกครองจะแสดงความห่วงใยเมื่อนักเรียนกลับบ้านผิดเวลา					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
3	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือแก่นักเรียน					
4	ผู้ปกครองให้กำลังใจนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนไม่ดี					
5	ผู้ปกครองกล่าวชมเชยเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดี					
6	ผู้ปกครองให้คำปรึกษากับนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียนมีปัญหา					
7	ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับนักเรียน					
8	ผู้ปกครองตุนักเรียนเสมอโดยไม่มีเหตุผล					
9	ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการคบเพื่อนกับนักเรียน					
10	ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนจะมีเพื่อนแบบไหน					
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u>					
11	นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเรียน					
12	นักเรียนไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน					
13	นักเรียนไม่ใส่ใจกับคำแนะนำของผู้ปกครอง					
14	นักเรียนไม่สนใจช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
15	นักเรียนไม่พอใจผู้ปกครองเมื่อผู้ปกครองตักเตือน					
16	เมื่อกลับถึงบ้านนักเรียนไม่ต้องการพบหน้าผู้ปกครอง					
17	นักเรียนไม่ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
18	นักเรียนเอาใจใส่ดูแลผู้ปกครองเมื่อผู้ปกครองไม่สบาย					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียน					
2	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนเก่ง เพื่ออนาคตจะได้มีอาชีพการงานที่ดี					
3	ผู้ปกครองไม่คาดหวังผลการเรียนที่ดี จากนักเรียน					
4	ผู้ปกครองไม่สนใจผลการเรียนของนัก เรียน					
5	ผู้ปกครองปรารถนาให้นักเรียนเรียนถึง ระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
6	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนฝึกฝนเพิ่ม เติมความรู้ความสามารถด้านวิทยา ศาสตร์					
7	ผู้ปกครองไม่ปรารถนาให้นักเรียนมี ความสามารถทางดนตรี					
8	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีทักษะด้าน ภาษาต่างประเทศ					
9	ผู้ปกครองไม่คาดหวังว่านักเรียนจะมี ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์					
10	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียน พิเศษโดยคาดหวังว่านักเรียนจะทำ คะแนนสอบได้ดี					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
11	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนฝึกฝนความสามารถพิเศษเพิ่ม เช่น ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์					
12	ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	นักเรียนสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน					
2	นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ เสมอ					
3	นักเรียนไม่มีปัญหาทะเลาะกับเพื่อนๆ					
4	นักเรียนกับเพื่อนมักเอื้อเฟื้อต่อกัน เช่น การให้ยืมหนังสือ แบ่งขนมให้กัน เป็นต้น					
5	นักเรียนไม่ใส่ใจช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนไม่สบาย					
6	เมื่อนักเรียนไม่มาโรงเรียนเพื่อนๆ ก็ถามถึงด้วยความห่วงใย					
7	เมื่อเพื่อนไม่สบายนักเรียนจะเข้าไปถามอาการ และช่วยเหลืองานของเพื่อนเท่าที่ทำได้					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
8	นักเรียนและเพื่อนๆมักช่วยกันอธิบาย การบ้านเมื่อมีเพื่อนในกลุ่มไม่เข้าใจหรือ ทำไม่ได้					
9	เพื่อนๆชวนนักเรียนเล่นกีฬาหรือทำกิจ กรรมอื่นๆ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u>					
1	นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ครูสอน					
2	นักเรียนให้ความเคารพครู					
3	นักเรียนไม่กล้าขอคำแนะนำจากครู					
4	นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำของครู					
5	นักเรียนรักและเคารพครูเสมอ					
6	เมื่อนักเรียนมีเรื่องไม่สบายใจ นักเรียน จะปรึกษากับครู					
7	นักเรียนไม่สามารถปรึกษาปัญหาต่างๆ กับครู					
8	นักเรียนไม่สนใจกับคำแนะนำต่างๆของ ครู					
	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u>					
9	ครูไม่สนใจปัญหาด้านการเรียนของนัก เรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10	ครูไม่สนใจปัญหาส่วนตัวของนักเรียน					
11	ครูคอยเป็นห่วงนักเรียน					
12	ครูใส่ใจดูแลนักเรียน					
13	ครูตั้งใจสอนนักเรียน					
14	ครูให้คำแนะนำด้านการเรียนกับนักเรียน เมื่อนักเรียนประสบปัญหาการเรียน					
15	ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
16	ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					
17	ครูไม่มีเวลาให้กับนักเรียนได้ปรึกษา ปัญหาต่างๆ					
18	ครูให้ความสนใจเฉพาะนักเรียนที่เรียน เก่ง					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>สถานที่เรียน</u>					
1	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
2	สภาพห้องเรียนสะอาด					
3	ห้องเรียนรกรุงรัง					
4	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดี					
5	ห้องเรียนไม่มีกลิ่นรบกวนต่างๆ เช่น กลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ กลิ่นขยะ กลิ่น อาหารจากโรงอาหาร					
6	ห้องเรียนมีสภาพสกปรก					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>วิธีการสอนของครู</u>					
7	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความ คิดเห็น					
8	ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน					
9	ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรม ประกอบการเรียนที่เป็นประโยชน์ตาม ความคิดของนักเรียนที่เสนอมา					
10	ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมตามความ สมัครใจ					
11	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ปัญหา					
12	ครูไม่ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน					
13	ครูไม่ยอมรับเมื่อนักเรียนแสดงความ คิดเห็นที่แตกต่างจากครู					
	<u>สื่อและอุปกรณ์</u>					
14	อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้มีสภาพพร้อม ใช้งาน					
15	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน					
16	อุปกรณ์การเรียน เช่น กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ ไม่ชำรุดสามารถใช้งานได้ดี					
17	โรงเรียนมีอุปกรณ์ช่วยสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ สำหรับสอนนักเรียน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับข้อเท็จจริงของ
นักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนครึ่งหนึ่ง

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>มีความทะเยอทะยาน ตั้งใจจริงในการ ดำเนินเพื่อประสบความสำเร็จ</u>					
1	นักเรียนตั้งความหวังว่าจะเรียนให้ถึง ปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
2	นักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน โดยการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเรียน					
3	นักเรียนชอบแก้ปัญหที่ยากๆ					
4	นักเรียนตั้งใจทำการบ้านส่งครูเสมอ					
5	นักเรียนคิดว่าในอนาคตจะมีอาชีพการ งานที่มั่นคงและมีรายได้ดี					
6	นักเรียนใส่ใจวิชาที่ไม่ถนัด					
7	นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยว กับอาชีพที่ตนเองสนใจ					
8	นักเรียนเตรียมตัวสอบในวิชาที่ไม่ถนัด มากเป็นพิเศษ					
9	นักเรียนชอบทำงานที่ยากเพราะเป็น สิ่งท้าทายความสามารถ					
10	นักเรียนคาดหวังว่าสามารถทำกิจ กรรมต่างๆได้สำเร็จ					
	<u>กำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้</u>					
11	นักเรียนต้องการเรียนในสาขาที่สนใจ มากกว่าสาขาที่เป็นที่นิยม					
12	นักเรียนเลือกทำกิจกรรมที่คิดว่าตน เองสามารถทำได้					
13	นักเรียนกลัวความล้มเหลว					
14	นักเรียนประเมินความสามารถของตน เองก่อนทำกิจกรรมต่างๆ					
	<u>มีความเพียรพยายาม</u>					
15	ก่อนสอบนักเรียนอ่านหนังสือทบทวน ความเข้าใจในบทเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
16	เมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนนักเรียนจะพยายามอ่านและทำความเข้าใจโดยไม่ย่อท้อ					
17	เมื่อนักเรียนต้องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่จะพยายามค้นคว้าหาความกระจ่าง					
18	เมื่อผลการเรียนไม่ดี นักเรียนพยายามอ่านหนังสือมากขึ้น					
19	เมื่อผลการเรียนไม่ดี นักเรียนพยายามทำการบ้านมากขึ้น					
20	เมื่อนักเรียนประสบความล้มเหลวนักเรียนจะท้อแท้					
21	ถ้านักเรียนไม่ถนัดและไม่มีความสามารถพิเศษ เช่น คอมพิวเตอร์ดนตรี นักเรียนคิดว่าจะสามารถเรียนรู้ได้ถ้าพยายามเรียนรู้					
	<u>มีความอดทน</u>					
22	แม้ว่านักเรียนเหนื่อยจากการเรียนแต่เมื่อกลับถึงบ้านนักเรียนยังคงช่วยทำงานบ้านได้เป็นอย่างดี					
23	เมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาด นักเรียนยอมรับคำตำหนิของคนรอบข้างได้					
24	นักเรียนตั้งใจเรียนแม้เพื่อนจะล้อว่าเรียนไม่เก่ง					
25	นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่สนใจโดยไม่เหน็ดเหนื่อย					

ภาคผนวก ข
ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโนภาพแห่งตน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.72
2	3.16
3	2.57
4	2.94
5	3.58
6	2.61
7	2.08
8	2.08
9	3.16
10	3.05
11	6.04
12	3.38
13	1.85
14	2.41
15	2.24
16	2.83

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7845

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบเป็นรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนัก
เรียนกับผู้ปกครอง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.94
2	2.49
3	3.67
4	5.40
5	3.75
6	4.40
7	2.94
8	2.78
9	3.24
10	2.63
11	2.63
12	3.18
13	4.70
14	2.89
15	3.32
16	5.27
17	2.69
18	2.08

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8029

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบเป็นรายชื่อของสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อ
นักเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ (t)
1	2.86
2	4.33
3	2.03
4	2.54
5	3.79
6	1.93
7	2.49
8	4.26
9	2.24
10	3.75
11	4.18
12	5.64

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7390

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.86
2	4.33
3	2.03
4	2.54
5	3.79
6	1.93
7	2.49
8	4.26
9	5.64

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7436

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.10
2	3.55
3	4.16
4	1.86
5	4.99
6	1.81
7	2.03
8	4.87
8	4.98
10	4.58
11	4.99
12	4.87
13	3.79
14	3.58
15	3.42
16	3.42
17	3.97
18	5.53

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8577

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยาการเรียนการสอน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.46
2	4.98
3	4.84
4	4.57
5	2.40
6	6.50
7	3.88
8	2.47
8	2.41
10	2.33
11	4.20
12	2.76
13	3.97
14	3.20
15	2.76
16	3.09
17	2.32

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8533

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.19
2	3.76
3	3.16
4	3.68
5	3.16
6	3.07
7	4.43
8	3.38
9	2.20
10	4.23
11	3.35
12	2.19
13	2.40
14	4.16
15	2.61
16	3.50
17	4.84
18	4.84
19	5.53
20	6.53
21	3.16
22	1.84
23	2.86
24	3.09
25	2.09

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8694

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายอดิเทพ ศรีสุอาร์ักษ์
วันเดือนปีเกิด	26 พฤษภาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	41/34 ม.11 ถนนรามคำแหง 174 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย
พ.ศ. 2536	วท.บ. (จิตวิทยา) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร